Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2019-11-13

RS 2019-0287

Regionstyrelsen

Motion 2019:7 av Anna Sehlin (V) om att SL ska köpa in och äga en egen elbussflotta

Föredragande regionråd: Kristoffer Tamsons

Ärendebeskrivning

Anna Sehlin (V) har lämnat en motion till fullmäktige med förslag om att trafiknämnden får i uppdrag att ta fram underlag för hur upplägget och kostnadsbilden skulle se ut om AB Storstockholms Lokaltrafik köpte in och ägde en egen elbussflotta.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

Motion 2019:7 av Anna Sehlin (V) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regionrådsberedningens motivering.

Regionrådsberedningens motivering

Region Stockholm är den första huvudstadsregionen i världen som kan presentera en 100 procent fossilfri landbaserad trafik. Sedan 2018 drivs kollektivtrafiken i länet med förnybara drivmedel. Som nästa steg i hållbarhetsarbetet kan eldrivna bussar bidra till bättre luftkvalitet, minskat buller och ökad energieffektivisering.

Förutsättningarna för att införa eldriven busstrafik varierar kraftigt mellan olika delar av länet. Avgörande är vilken typ av trafik det rör sig om, fordonstyp och depåns lokalisering och kapacitet. Även elförsörjningsmöjligheter och utrymme för laddning är av betydelse. Med stöd i tidigare utredning bedöms det att en stegvis elektrifiering i takt med att nya trafikavtal upphandlas är lämplig. Genom konkurrensutsättning vid upphandling av trafiken bör kostnadsbilden bli som mest gynnsam.

Den sammanlagda bedömningen är att antalet elbussar kommer att öka i tillräcklig takt utan att AB Storstockholms Lokaltrafik äger fordonen och att ett framtida ägande av elbussar inte ytterligare behöver utredas.

Beslutsunderlag
Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:7
Trafiknämndens protokollsutdrag den 27 augusti 2019
Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 18 juni 2019

Irene Svenonius Kristoffer Tamsons

Regionstyrelsen
Regionledningskontoret

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-10-10

RS 2019-0287

Regionstyrelsen

Motion 2019:7 av Anna Sehlin (V) om att SL ska köpa in och äga en egen elbussflotta

Ärendebeskrivning

Anna Sehlin (V) har lämnat en motion till fullmäktige med förslag om att trafiknämnden får i uppdrag att ta fram underlag för hur upplägget och kostnadsbilden skulle se ut om AB Storstockholms Lokaltrafik köpte in och ägde en egen elbussflotta.

Beslutsunderlag

Regiondirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2019:7
Trafiknämndens protokollsutdrag den 27 augusti 2019
Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 18 juni 2019

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

> Motion 2019:7 av Anna Sehlin (V) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i regiondirektörens tjänsteutlåtande.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Sammanfattning
Motionären föreslår att trafiknämnden ges i uppdrag att ta fram underlag för hur upplägget och kostnadsbilden skulle se ut om AB Storstockholms Lokaltrafik (AB SL) köpte in och ägde elbussar. Enligt motionären bör en modell där AB Storstockholms Lokaltrafik äger en elbussflotta underlätta övergången till eldriven busstrafik.

Dåvarande landstingsstyrelsen fattade den 22 november 2016 utredningsbeslut avseende övergång till eldriven busstrafik, LS 2016-0569. Den utredning trafiknämnden genomfört efter styrelsens beslut belyser väl

förutsättningarna för införandet av eldriven busstrafik inklusive ekonomiska aspekter samt ägarfrågor.

Regionledningskontoret anser mot bakgrund av detta att motionen ska anses vara besvarad.

Bakgrund
I motionen anges att Region Stockholm måste minska sin klimatpåverkan. För att minska utsläppen föreslår motionären att en skyndsam elektrifieringen av busstrafiken påbörjas. En modell där AB Storstockholms Lokaltrafik äger elbussflotta bör enligt motionären underlätta övergången till eldriven busstrafik. Mot denna bakgrund föreslås att regionfullmäktige ska uppdra åt trafiknämnden att ta fram underlag för hur upplägget och kostnadsbilden skulle se ut om AB SL köpte in och ägde elbussar.

Motionen har remitterats till trafiknämnden.

Överväganden
Trafiknämnden hänvisar i sitt yttrande till nyligen genomförd utredning avseende övergång till eldriven busstrafik, utredningsbeslut LS 2016-0569. Målet är att elektrifiera busstrafiken utan ökade kostnader och risker.

Eldriven busstrafik är en växande trend såväl internationellt som i Sverige. I allt fler städer införs elbussar som ett sätt att minska trafikens miljöpåverkan och göra kollektivtrafiken mer attraktiv.

Sedan 2018 drivs kollektivtrafiken i länet med förnybara drivmedel. Som nästa steg i hållbarhetsarbetet kan eldrivna bussar bidra till bättre luftkvalitet, minskat buller och ökad energieffektivisering.

Förutsättningarna för att införa eldriven busstrafik varierar kraftigt mellan olika delar av länet. Avgörande är vilken typ av trafik det rör sig om, fordonstyp och depåns lokalisering och kapacitet. Även elförsörjnings-möjligheter och utrymme för laddning är av betydelse. Vidare måste hänsyn tas till de betydande investeringar i biogas som genomförts sedan början av 2000-talet. Utvecklingen av elbussar går snabbt vilket påverkar investeringsbehov och framtida kostnader för fordon och drivmedel. Dessa aspekter har belysts väl i utredningen.

Med stöd i utredningen bedömer trafiknämnden att en stegvis elektrifiering i takt med att nya trafikavtal upphandlas är lämplig. Genom konkurrensutsättning vid upphandling av trafiken bör kostnadsbilden bli

som mest gynnsam. Trafiknämndens sammanlagda bedömning är att antalet elbussar kommer att öka i tillräcklig takt utan att AB Storstockholms Lokaltrafik äger fordonen och att ett framtida ägande av elbussar inte ytterligare behöver utredas.

Mot bakgrund av ovanstående anser regionledningskontoret att motionen ska anses vara besvarad.

Ekonomiska konsekvenser
Anskaffning av elbussar i närtid skulle medföra finansiell och ekonomisk belastning för regionen.

Stefan Schildt
Tf. regiondirektör

Katarina Holmgren
Ekonomidirektör

Beslutsexpediering:
Akt
Trafiknämnden

Godkänd av Stefan Schildt, 2019-10-10

Region Stockholm

MOTION
2019-02-12

Ankom
Region Stockholm
2019 -02- 12
Dnr. RS 2019-0287

VÄNSTERPARTIET

2019:7

Motion av Anna Sehlin m fl. (V) om att SL ska köpa in och äga en egen elbussflotta

Region Stockholm måste minska sin klimatpåverkan. Dels för att nå våra egna klimatmål, dels för att dra vårt strå till stacken för att nå de nationella och globala klimatmålen. Desto fler stockholmare som reser kollektivt och desto färre med egen bil desto bättre för klimatet. SL:s pendeltåg, tunnelbanor och lokalbanor drivs med el och de operatörer som har kontrakt med SL att köra busstrafiken ska köra med förnybart bränsle. Men, även utsläppen från de förnybara bränslena bidrar med stora mängder klimatgaser. För att minska utsläppen är nästa steg att skyndsamt påbörja elektrifieringen av busstrafiken. SL har redan idag försök med elbussar och har några elbåtar i linjetrafik. Vi är dock övertygade att med dagens avtalsmodell där kontrakten med förlängning rör sig runt 10 år så kommer det bli svårt och dyrt att få operatörerna att övergå till elbussar, vilket den pågående utredningen "Övergång till eldriven busstrafik i Stockholms län" också lyfte fram i en lägesrapport för ett drygt år sedan. SL:s kontrakt är idag utformade så att det ska vara möjligt för en operatör att skriva av en buss under avtalstiden. Med elbussarnas längre livslängd kommer de avskrivningstiderna bli längre. SL kan då välja att ha kontrakt på 15-20-25 år med en entreprenör från idag 8-10 år, men SL kan även gå en annan väg och själv äga sin elbussflotta. SL äger idag spårfordonen och vi ser inget hinder om Region Stockholm och SL menar allvar med de höga ambitionerna på låg miljö- och klimatpåverkan för att SL inte kan äga sina egna elbussar.

Region Stockholm med ansvar för kollektivtrafiken i region bör ta steget och köpa in och äga egna elbussar.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås landstingsfullmäktige besluta

att uppdra åt trafiknämnden att ta fram underlag på hur upplägget och kostnadsbilden skulle se ut om SL köpte in och ägde elbussar

Anna Sehlin (V)

Region Stockholm
Trafiknämnden

PROTOKOLLSUTDRAG

Nr 8/2019

Sammanträdesdatum
2019-08-27

Datum för justering: 2019-08-27

Datum för anslag: 2019-08-29

Kristoffer Tamsons (M)
Jens Sjöström (S)

---

§ 164

Remiss – Motion 2019:7 av Anna Sehlin (V) m.fl. om att SL ska köpa in och äga en egen elbussflotta
(TN 2019-0405)

I ärendet förelåg tjänsteutlåtande daterat den 5 juli 2019 från förvaltningschefen.

I ärendet yttrade sig Anna Sehlin (V).

YRKANDEN

1. Ordföranden yrkade bifall till förvaltningschefens förslag till beslut.
2. V-ledamöterna yrkade att nämnden tillstyrker bifall till motionen.

Ordföranden ställde proposition på yrkandena och fann att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningschefens beslut.

BESLUT

Trafiknämnden beslöt enligt följande.

1. Yttrandet avges enligt förslag.

2. Paragrafen justeras omedelbart.

Vid protokollet

Karoline Sandar

Region Stockholm

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling

Handläggare
Jens Plambeck
08-6861651
jens.plambeck@sll.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-06-18

Trafiknämnden
2019-08-27, punkt 19

Ärende
TN 2019-0405

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Yttrande över motion 2019:7 av Anna Sehlin (V) m.fl. om att SL ska köpa in och äga en egen elbussflotta

Ärendebeskrivning

Förslag till yttrande över motion av Anna Sehlin m.fl. (V) om att SL ska köpa in och äga en egen elbussflotta (Dnr RS 2019-0287).

Vänsterpartiet skriver i motionen att Region Stockholm måste minska sin klimatpåverkan. För att minska utsläppen bör en skyndsam elektrifiering av busstrafiken påbörjas enligt motionären. Mot bakgrund av detta föreslås att uppdra åt trafiknämnden att ta fram underlag på hur upplägget och kostnadsbilden skulle se ut om SL köpte in och ägde elbussar.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande den 18 juni 2019

Remiss

Motion 2019:7 av Anna Sehlin (V) m.fl. om att SL ska köpa in och äga en egen elbussflotta

Förslag till beslut

Förvaltningschefen föreslår att trafiknämnden beslutar följande.

1. Nämnden avger yttrande enligt förslag.

2. Paragrafen justeras omedelbart.

Trafikförvaltningen
Strategisk utveckling
Trafik- och infrastrukturutveckling

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-06-18

Ärende
TN 2019-0405

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Förslag till yttrande

Idag äger trafikutövarna den huvudsakliga andelen av bussarna som körs i trafikförvaltningens elva busstrafikavtal. Enligt trafikförvaltningens riktlinjer ska principen om att SL inte äger bussfordon fortsätta att gälla. Då utvecklingen av elbussar och dess batterier går snabbt var slutsatserna i utredningen "Övergång till eldriven busstrafik i Stockholms län" (TN 2017-1727, beslutad 2019-02-08) att en stegvis elektrifiering är lämplig i takt med att nya trafikavtal handlas upp. Målet är att elektrifiera busstrafiken utan ökade kostnader och risker, samt att kunna följa nuvarande arbetssätt och avtalsuppföljning så långt det är möjligt.

Utredningens slutsatser är att följande strategi för elektrifiering är lämplig:

- Utveckla målbilden för elektrifiering och nollemissionsdrift
- Utveckla samverkan med kommuner och andra aktörer
- Analysera möjligheterna till eldrift inför varje trafikupphandling
- Verka för elektrifiering under pågående trafikavtalsperiod där det är lämpligt
- Bibehåll möjlighet till en kombination av förnybara drivmedel
- Förbered för eldrift vid ny- och ombyggnad av trafikförvaltningens anläggningar
- Anpassa trafikförvaltningens organisation, styrande dokument och riktlinjer

Genom konkurrensutsättning vid upphandling av trafiken bör kostnadsbilden bli som mest gynnsam. Osäkerheter i kostnadsbilden handlar bland annat om optimeringsmöjligheter av systemet, framtida priser för fordon och drivmedel samt investeringsbehov. Förvaltningens analys av elbussmarknaden är att antalet elbussar kommer att öka i tillräcklig takt utan att SL äger fordonen. Elbussarna i Norrtälje och Sigtuna/Märsta är exempel på detta.

Givet den snabba teknikutvecklingen och befintliga riktlinjer är trafikförvaltningens rekommendation att beslutad strategi för en stegvis elektrifiering fortsätter, och att ett framtida ägande av elbussar inte ytterligare behöver utredas.

Sara Catoni
Tf förvaltningschef

Jens Plambeck
Chef Strategisk utveckling

Region Stockholm

1 (1)

MOTION
2019-02-12

VÄNSTERPARTIET

Ankom
Region Stockholm
2019 -02- 12
Dnr RS 2019-0287

2019:7

Motion av Anna Sehlin m fl. (V) om att SL ska köpa in och äga en egen elbussflotta

Region Stockholm måste minska sin klimatpåverkan. Dels för att nå våra egna klimatmål, dels för att dra vårt strå till stacken för att nå de nationella och globala klimatmålen. Desto fler stockholmare som reser kollektivt och desto färre med egen bil desto bättre för klimatet. SL:s pendeltåg, tunnelbanor och lokalbanor drivs med el och de operatörer som har kontrakt med SL att köra busstrafiken ska köra med förnybart bränsle. Men, även utsläppen från de förnybara bränslena bidrar med stora mängder klimatgaser. För att minska utsläppen är nästa steg att skyndsamt påbörja elektrifieringen av busstrafiken. SL har redan idag försök med elbussar och har några elbåtar i linjetrafik. Vi är dock övertygade att med dagens avtalsmodell där kontrakten med förlängning rör sig runt 10 år så kommer det bli svårt och dyrt att få operatörerna att övergå till elbussar, vilket den pågående utredningen "Övergång till eldriven busstrafik i Stockholms län" också lyfte fram i en lägesrapport för ett drygt år sedan. SL:s kontrakt är idag utformade så att det ska vara möjligt för en operatör att skriva av en buss under avtalstiden. Med elbussarnas längre livslängd kommer de avskrivningstiderna bli längre. SL kan då välja att ha kontrakt på 15-20-25 år med en entreprenör från idag 8-10 år, men SL kan även gå en annan väg och själv äga sin elbussflotta. SL äger idag spårfordonen och vi ser inget hinder om Region Stockholm och SL menar allvar med de höga ambitionerna på låg miljö- och klimatpåverkan för att SL inte kan äga sina egna elbussar.

Region Stockholm med ansvar för kollektivtrafiken i region bör ta steget och köpa in och äga egna elbussar.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås landstingsfullmäktige besluta

att uppdra åt trafiknämnden att ta fram underlag på hur upplägget och kostnadsbilden skulle se ut om SL köpte in och ägde elbussar

Anna Sehlin (V)